

TABLA UNEI VECINĂȚĂȚI SĂSEȘTI DIN ȘERCAIA, 1932



Șercaia reprezintă o construcție socială unică, ce a luat naștere prin fluctuații de populații, conviețuire, conflict și conlucrare, cu un maxim de dezvoltare în perioada interbelică. În acea perioadă, comunitățile (sași, români, unguri, rromi) erau închise, clar delimitate, cu un rol bine precizat, asumat, fiecare "cu rostul său".

La această construcție, sașii și-au adus aportul timp de mai bine de 7 secole (XIII – XX).

Tabla Vecinătății este un obiect apărut prima dată în perioada medievală în comunitățile de sași, organizate după modelul breslelor, și reprezenta glasul tatălui de vecinătate : "Vater" sau "foatăr" - cum îi spuneau românii.

La Șercaia, acest lucru se întâmpla din 1541. Tatăl de vecinătate trimitea această tăbliță cu un ordin sau cu un mesaj, la început oral, apoi scris (trecut pe tăbliță sau pe o hârtie), care circula din vecin în vecin, acoperind toată zona asociației/vecinătății, zonă ce acoperea de obicei o stradă. Pe hârtie erau scrise: data întrunirii, subiectul ce urma să se discute și pedeapsa pentru cei care vor lipsi. Tabla dovedea autenticitatea mesajului. I se mai spunea și "tablă umblătoare".

Fotografia reprezintă una din cele trei tăblițe pe care le are în prezent Colecția noastră. Tăblița este din lemn strujit și are suprafețele vopsite în negru, scrise cu auriu, pe fiecare parte fiind pictată o inimă. Sunt precizate : anul (încă lizibil, 1932), tipul mesajului (invitație la procesiune funerară, înmormântare), numele și adresa tatălui de vecinătate (Lorenz Graef nr.13.). Pentru a putea fi agățat, în partea de sus a semnului, lemnul a fost perforat și i s-a atașat un lanț.

Piesa a supraviețuit miraculos în podul unei case abandonate de proprietarii săi sași, atunci când au ales să plece la patria-mamă, după 1990. Dealtfel, puține lucruri s-au păstrat la Șercaia de

la sași, deoarece ei au dus în Germania cele mai multe dintre obiectele care le aminteau că au fost o națiune privilegiată în Transilvania. Restul obiectelor, foarte puține, nu au supraviețuit.

Text : Dana Streza